

บทที่ ๕

ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้รูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เชิงพุทธบูรณาการ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ข้อที่สามเพื่อนำเสนอรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ และผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับผลการทดลองใช้รูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ โดยที่ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มทดลอง กลุ่มที่ทำการรักษาตามปกติ โดยให้การส่งเสริมสุขภาพ ที่โรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ ประจำวันพุธ ในสัปดาห์แรกของเดือน และรับสมัครผู้ป่วยไปเข้ารับการอบรมธรรมปฏิบัติ เป็นระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน ที่ค่ายสุขภาพดี วิถีพุทธ สำนักศึกษาและปฏิบัติธรรมพระพุทธรังษี ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๕๐ คน และกลุ่มที่ ๒ คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มที่ทำการรักษาตามปกติ โดยให้การส่งเสริมสุขภาพ ที่โรงพยาบาลมะเร็งรักษ์ ประจำวันพุธ ในสัปดาห์แรกของเดือน จำนวน ๕๐ คน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size)
p-value	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญของการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	เครื่องหมายกำกับค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติ
$p < 0.01$	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่าระดับ 0.01
$p < 0.05$	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่มากกว่าระดับ 0.01 แต่ น้อยกว่า 0.05

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการทดลองใช้รูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ แสดงได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แสดงเป็นจำนวน ร้อยละ $\bar{X} \pm SD$ ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด รายละเอียดปรากฏในตารางที่ ๕.๑ – ๕.๔ ดังนี้

ตารางที่ ๕.๑ แสดงลักษณะทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง (n = ๕๐)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่มทดลอง	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่มควบคุม
เพศ		
ชาย	๑๐ (๒๐)	๒๒ (๔๔)
หญิง	๔๐ (๘๐)	๒๘ (๕๖)
อายุ		
๓๑-๔๐ ปี	๔ (๘)	๑๗ (๓๔)
๔๑-๕๐ ปี	๒๐ (๔๐)	๑๘ (๓๖)
๕๑-๖๐ ปี	๒๑ (๔๒)	๑๒ (๒๔)
๖๑-๗๐	๕ (๑๐)	๓ (๖)
สถานภาพ		
โสด	๓ (๖)	๙ (๑๘)
สมรส	๓๒ (๖๔)	๓๐ (๖๐)
หย่า	๓ (๖)	๓ (๖)
หม้าย	๑๒ (๒๔)	๘ (๑๖)
การพักอาศัย		
สามี/ภรรยา	๒๑ (๔๒)	๓๐ (๖๐)
บิดา/มารดา	๙ (๑๘)	๖ (๑๒)
บุตร	๒๐ (๔๐)	๑๔ (๒๘)
อาชีพปัจจุบัน		
กสิกรรม	๑๗ (๓๔)	๑๙ (๓๘)
รับจ้าง/ลูกจ้าง	๑๑ (๒๒)	๒๑ (๔๒)
ราชการ	๗ (๑๔)	๓ (๖)
เอกชน	๕ (๑๐)	๕ (๑๐)
ธุรกิจส่วนตัว	๑๐ (๒๐)	๒ (๔)

การศึกษา		
ไม่ได้เรียน	๑ (๒)	-
ประถมศึกษา	๒๕ (๕๐)	๒๒ (๔๔)
ม.ต้น	๘ (๑๖)	๑๓ (๒๖)
ม.ปลาย	๕ (๑๐)	๓ (๖)
ปวช.	๒ (๔)	๑ (๒)
อนุปริญญา	๓ (๖)	๔ (๘)
ปริญญาตรี	๖ (๑๒)	๗ (๑๔)
สิทธิการรักษาพยาบาล		
จ่ายเอง	๓ (๖)	-
เบิกราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๘ (๑๖)	๓ (๖)
ประกันสังคม	๔ (๘)	๙ (๑๘)
โครงการประกันสุขภาพของรัฐบาล (๓๐ บาท)	๓๕ (๗๐)	๓๘ (๗๖)

จากตารางที่ ๕.๑ แสดงลักษณะทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๔๐ มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี ร้อยละ ๔๒ รองลงมา คือ อายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๔๐ สถานภาพสมรส ร้อยละ ๖๔ ประกอบอาชีพกสิกรรม ร้อยละ ๓๔ รองลงมา คือ ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ร้อยละ ๒๒ อาศัยอยู่กับสามี/ภรรยา ร้อยละ ๔๒ รองลงมา คือ พักอาศัยอยู่กับบุตร ร้อยละ ๔๐ การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๕๐ รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๖ ใช้สิทธิโครงการประกันสุขภาพของรัฐบาล (๓๐ บาท) ร้อยละ ๗๐ รองลงมา คือ เบิกราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๑๖ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๕๖ มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๓๖ รองลงมา คือ อายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี ร้อยละ ๓๔ สถานภาพสมรส ร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ร้อยละ ๔๒ รองลงมา ประกอบอาชีพกสิกรรม คือ ร้อยละ ๓๘ อาศัยอยู่กับสามี/ภรรยา ร้อยละ ๖๐ รองลงมา คือ พักอาศัยอยู่กับบุตร ร้อยละ ๒๘ การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๔๔ รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๒๖ ใช้สิทธิโครงการประกันสุขภาพของรัฐบาล (๓๐ บาท) ร้อยละ ๗๖ รองลงมา คือ ประกันสังคม ร้อยละ ๑๘

ตารางที่ ๕.๒ แสดงข้อมูลด้านสุขภาพก่อนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพหุบูรณาการ (n = ๕๐)

ข้อมูลด้านสุขภาพ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ส่วนสูง (เซนติเมตร) ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด $\bar{X} \pm SD$	๑๕๒, ๑๗๑ ๑๖๓.๓๘ $\pm$ ๔.๐๒	๑๕๒, ๑๗๓ ๑๖๔.๐๘ $\pm$ ๔.๐๒
น้ำหนัก (กิโลกรัม) ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด $\bar{X} \pm SD$	๖๘, ๘๖ ๗๕.๖๒ $\pm$ ๔.๖๘	๖๘, ๘๖ ๗๕.๗๖ $\pm$ ๔.๕๕
ดัชนีมวลกาย ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด $\bar{X} \pm SD$	๒๔.๙๘, ๓๘.๘๘ ๒๘.๓๔ $\pm$ ๒.๒๗	๒๔.๗๒, ๓๔.๘๘ ๒๘.๔๙ $\pm$ ๒.๒๑
ระดับน้ำตาลในเลือด ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด $\bar{X} \pm SD$	๑๑๔, ๑๔๖ ๑๒๘.๓๐ $\pm$ ๗.๘๔	๑๐๕, ๑๓๕ ๑๒๐.๙๔ $\pm$ ๖.๙๖

จากตารางที่ ๕.๒ แสดงผลการตรวจสุขภาพด้านสุขภาพก่อนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพหุบูรณาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้ป่วยมีส่วนสูงอยู่ระหว่าง ๑๕๒-๑๗๑ เซนติเมตร (ชม.) ค่าเฉลี่ยของส่วนสูง ๑๖๓.๓๘ เซนติเมตร น้ำหนักอยู่ระหว่าง ๖๘-๘๖ กิโลกรัม (กก.) ค่าเฉลี่ยของน้ำหนัก ๗๕.๖๒ กิโลกรัม ดัชนีมวลกาย อยู่ระหว่าง ๒๔.๙๘- ๓๘.๘๘ ค่าเฉลี่ยของดัชนีมวลกาย ๒๘.๓๔ ระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ระหว่าง ๑๑๔-๑๔๖ มิลลิกรัม ค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลในเลือด ๑๒๘.๓๐ มิลลิกรัม และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม ผู้ป่วยมีส่วนสูงอยู่ระหว่าง ๑๕๒-๑๗๓ เซนติเมตร (ชม.) ค่าเฉลี่ยของส่วนสูง ๑๖๔.๐๘ เซนติเมตร น้ำหนักอยู่ระหว่าง ๖๘-๘๖ กิโลกรัม (กก.) ค่าเฉลี่ยของน้ำหนัก ๗๕.๗๖ กิโลกรัม ดัชนีมวลกาย อยู่ระหว่าง ๒๔.๗๒-๓๔.๘๘ ค่าเฉลี่ยของดัชนีมวลกาย ๒๘.๔๙ ระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ระหว่าง ๑๐๕-๑๓๕ มิลลิกรัม ค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลในเลือด ๑๒๐.๙๔ มิลลิกรัม

ตารางที่ ๕.๓ แสดงปัจจัยสนับสนุนด้านสุขภาพ (n = ๕๐)

ปัจจัยสนับสนุนด้านสุขภาพ	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่มทดลอง	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่มควบคุม
การสูบบุหรี่		
ไม่เคย	๓๘ (๗๖)	๓๐ (๖๐)
บางครั้ง	๒ (๔)	๙ (๑๘)
ประจำ	-	-
เลิกได้แล้ว	๑๐ (๒๐)	๑๑ (๒๒)
การดื่มสุรา		
ไม่เคย	๒๙ (๕๘)	๑๘ (๓๖)
บางครั้ง	๒๑ (๔๒)	๑๙ (๓๘)
เลิกได้แล้ว	-	๑๓ (๒๖)
การนอน		
นอนหลับปกติ	๓๖ (๗๒)	๒๙ (๕๘)
นอนไม่ค่อยหลับ	๑๔ (๒๘)	๒๑ (๔๒)
การรับประทานอาหาร		
รับประทานอาหารได้ปกติ	๔๑ (๘๒)	๓๖ (๗๒)
รับประทานอาหารได้น้อยลง	๙ (๑๘)	๑๔ (๒๘)
ประวัติการรักษาและการวินิจฉัยของแพทย์		
โรคเบาหวาน	๑๘ (๓๖)	๒๗ (๕๔)
โรคความดันโลหิตสูง	๑๗ (๓๔)	๑๙ (๓๘)
โรคหลอดเลือดหัวใจ	๘ (๑๖)	๔ (๘)
โรคหลอดเลือดสมอง	๔ (๘)	-
อื่นๆ	๓ (๖)	-

จากตารางที่ ๕.๓ แสดงปัจจัยสนับสนุนด้านสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่ ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ ๗๖ ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๕๘ รับประทานอาหารได้ตามปกติ ร้อยละ ๘๒ นอนหลับเป็นปกติ ร้อยละ ๗๒ และป่วยเป็นโรคเบาหวาน ร้อยละ ๓๖ รองลงมาคือ โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๓๔ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่ ไม่เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ ๖๐ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บางครั้ง ร้อยละ ๓๘ รองลงมา คือ ไม่เคยดื่ม ร้อยละ ๓๖ รับประทานอาหารได้ตามปกติ ร้อยละ ๗๒ นอนหลับเป็นปกติ ร้อยละ ๕๘ ป่วยด้วยโรคเบาหวาน ร้อยละ ๕๔ รองลงมา คือ โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๓๘

ตารางที่ ๕.๔ แสดงการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนิกชน (n = ๕๐)

การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนิกชน	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่มทดลอง	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่มควบคุม
๑. การสวดมนต์		
ไม่เคยสวดมนต์	๓ (๖)	๖ (๑๒)
สวดมนต์บางครั้ง	๒๘ (๕๖)	๓๒ (๖๔)
สวดมนต์เป็นประจำ	๑๙ (๓๘)	๑๒ (๒๔)
๒. การเข้าวัดทำบุญ		
ไม่เคย	๑ (๒)	-
บางครั้ง	๓๐ (๖๐)	๓๕ (๗๐)
เป็นประจำ	๑๙ (๓๘)	๑๕ (๓๐)
๓. การเข้าร่วมปฏิบัติธรรม		
ไม่เคย	๕ (๑๐)	๑๔ (๒๘)
บางครั้ง	๓๖ (๗๒)	๓๓ (๖๖)
เป็นประจำ	๙ (๑๘)	๓ (๖)
๔. การปฏิบัติตามหลักศีล		
ไม่เคย	๑๒ (๒๔)	-
บางครั้ง	๒๘ (๕๖)	๓๓ (๖๖)
เป็นประจำ	๑๐ (๒๐)	๑๗ (๓๔)
๕. การเข้ากิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ในชุมชน		
บางครั้ง	๓๓ (๖๖)	๑๐ (๒๐)
เป็นประจำ	๑๗ (๓๔)	๔๐ (๘๐)

จากตารางที่ ๕.๔ การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนิกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่ มีการสวดมนต์ ไหว้พระ บางครั้ง ร้อยละ ๕๖ รองลงมา คือ สวดมนต์เป็นประจำ ร้อยละ ๓๘ การเข้าวัดทำบุญ บางครั้ง ร้อยละ ๖๐ การเข้าร่วมปฏิบัติธรรมบางครั้ง ร้อยละ ๗๒ การปฏิบัติตามหลักศีล บางครั้ง ร้อยละ ๕๖ และ การเข้ากิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในชุมชน บางครั้ง ร้อยละ ๖๖ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ มีการสวดมนต์ ไหว้พระ บางครั้ง ร้อยละ ๖๔ รองลงมา คือ สวดมนต์เป็นประจำ ร้อยละ ๒๔ การเข้าวัดทำบุญ บางครั้ง ร้อยละ ๗๐ การเข้าร่วมปฏิบัติธรรมบางครั้ง ร้อยละ ๖๖

การปฏิบัติตามหลักศีล บางครั้ง ร้อยละ ๖๖ และการเข้ากิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในชุมชนเป็นประจำ ร้อยละ ๘๐

๕.๒ ผลการวิเคราะห์ด้านคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินคุณภาพชีวิตของของกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบวัดคุณภาพชีวิตวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย ประเมินคุณภาพชีวิตก่อนและหลังการศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้าน แบ่งโดยพิจารณาจากค่าพิสัยของคะแนนรวม แบบประเมินคุณภาพชีวิตทั้งหมด ๒๖ ข้อ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบด้านสุขภาพกาย ได้แก่ ข้อ ๒, ๓, ๔, ๑๐, ๑๑, ๑๒ และ ๒๔

องค์ประกอบด้านจิตใจ ได้แก่ ข้อ ๕, ๖, ๗, ๘, ๙ และ ๒๓

องค์ประกอบด้านสัมพันธภาพทางสังคม ได้แก่ ข้อ ๑๓, ๑๔ และ ๒๕

องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ข้อ ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑ และ ๒๒

ส่วนข้อ ๑ ข้อ ๒๖ เป็นตัวชี้วัดที่อยู่ในหมวดคุณภาพชีวิตและสุขภาพโดยรวม จะไม่รวมอยู่ในองค์ประกอบทั้ง ๔ ด้านนี้ ซึ่งเกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนนคุณภาพชีวิต ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาแสดงได้ดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตก่อนการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตก่อนการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๕ และแผนภูมิที่ ๕.๑ ดังนี้

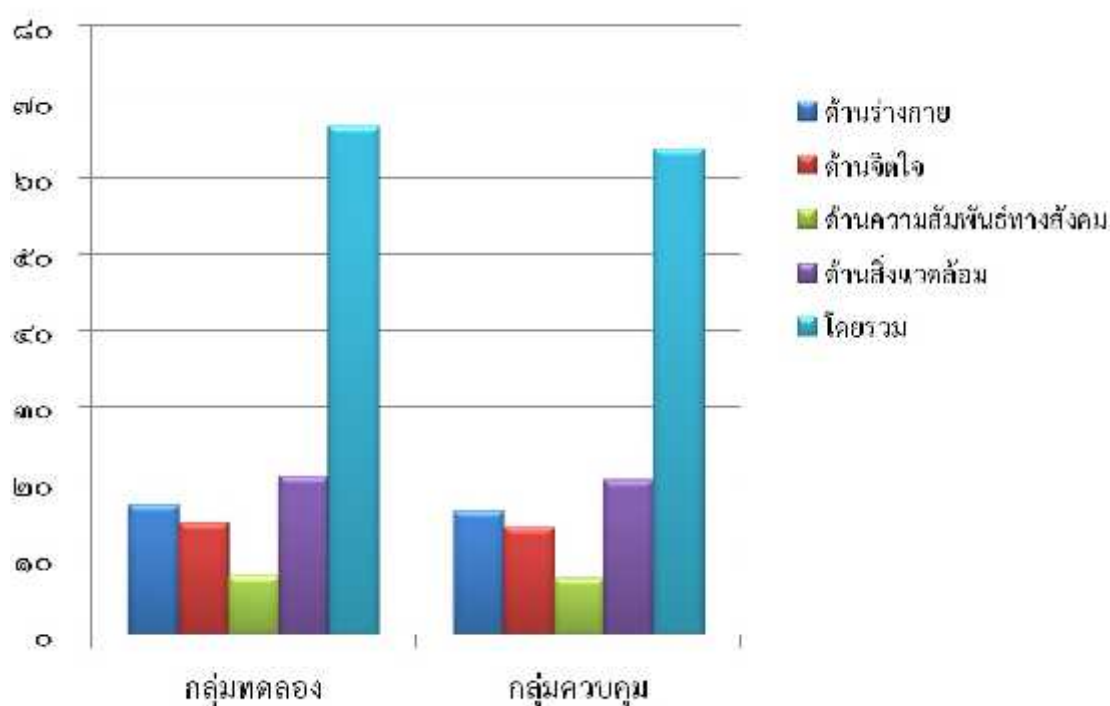
ตารางที่ ๕.๕ คุณภาพชีวิตก่อนการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

คุณภาพชีวิตด้านต่างๆ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		p-value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านร่างกาย	๑๗.๐๘	๑.๓๒	๑๖.๓๔	๑.๑๒	๐.๐๐๐**
ด้านจิตใจ	๑๔.๘๒	๑.๓๒	๑๔.๒๔	๑.๑๓	๐.๐๐๐**
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	๗.๘๐	๑.๒๐	๗.๕๔	๑.๐๙	๐.๐๐๒**
ด้านสิ่งแวดล้อม	๒๐.๘๘	๒.๑๔	๒๐.๔๔	๑.๙๘	๐.๐๐๔**
คุณภาพชีวิตโดยรวม	๖๖.๘๐	๓.๕๑	๖๓.๘๘	๓.๒๖	๐.๐๐๐**

*p< ๐.๐๑

จากตารางที่ ๕.๕ พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างก่อนการศึกษา โดยรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ๖๘.๘๐ กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ๖๓.๘๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๑

คุณภาพชีวิตก่อนการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม



แผนภูมิที่ ๕.๑ คุณภาพชีวิตก่อนการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

๕.๒.๒ ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๖ และแผนภูมิที่ ๕.๒

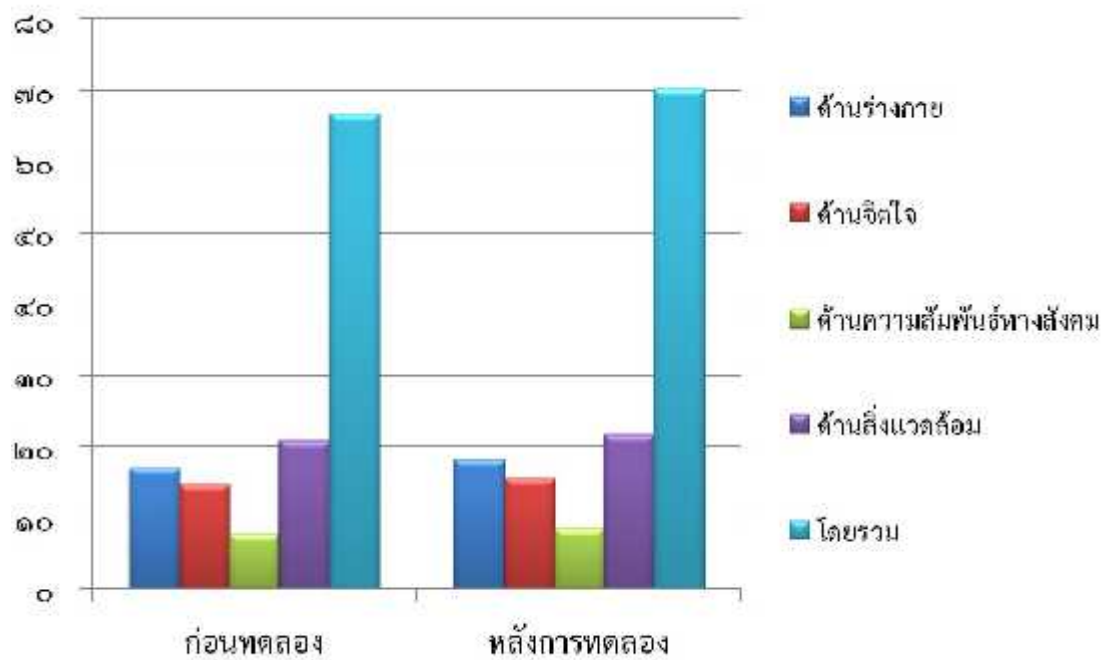
ตารางที่ ๕.๖ คุณภาพชีวิตกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ

คุณภาพชีวิตด้าน ต่าง ๆ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		p-value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านร่างกาย	๑๗.๐๘	๑.๓๒	๑๘.๑๘	๒.๕๑	๐.๐๐๒*
ด้านจิตใจ	๑๔.๘๒	๑.๓๒	๑๕.๖๔	๒.๑๗	๐.๐๐๑*
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	๗.๘๐	๑.๒๐	๘.๕๒	๑.๓๖	๐.๐๐๐*
ด้านสิ่งแวดล้อม	๒๐.๘๘	๒.๑๔	๒๑.๗๘	๒.๙๐	๐.๐๑๖**
คุณภาพชีวิตโดยรวม	๖๖.๘๐	๓.๕๑	๗๐.๓๘	๘.๑๗	๐.๐๐๑*

* $p < 0.01$

** $p < 0.05$

จากตารางที่ ๕.๖ ระดับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเรื้อรังของกลุ่มทดลองที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยที่คุณภาพชีวิตโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยที่หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๗๐.๓๘ และก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖๖.๘๐ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๒



แผนภูมิที่ ๕.๒ ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพุทธบูรณาการ

๕.๒.๓ ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพหุบูรณาการ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยธรรมาปฏิบัติ แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๗ และแผนภูมิที่ ๕.๒

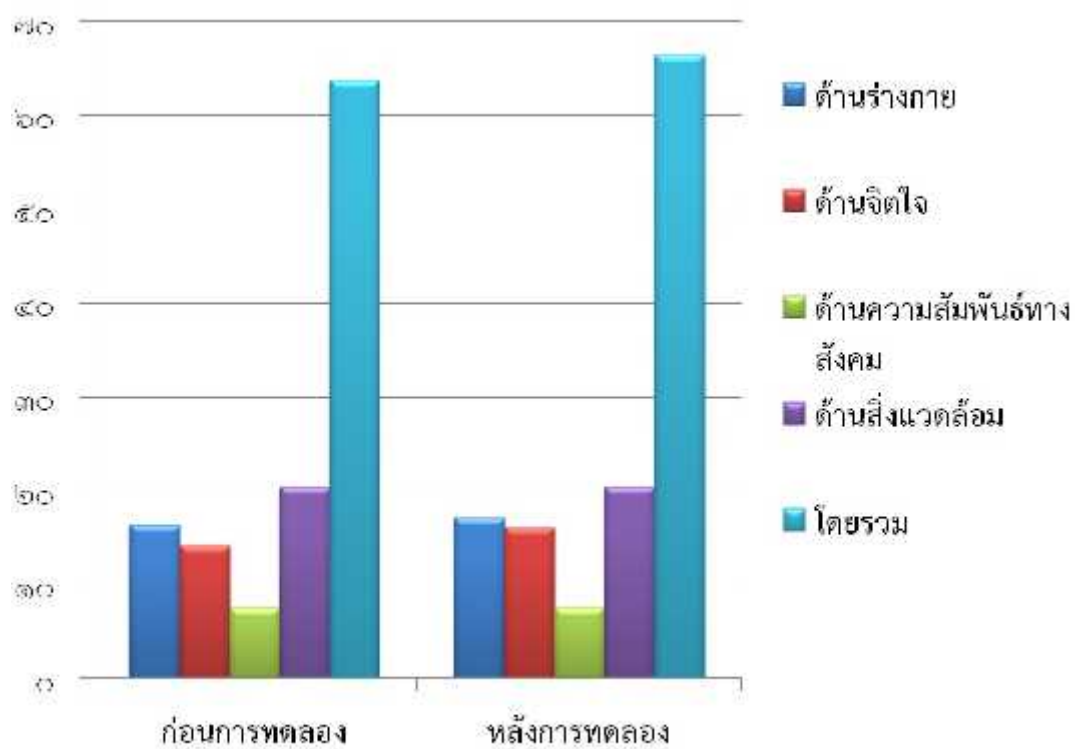
ตารางที่ ๕.๗ คุณภาพชีวิตกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

คุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		p-value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ด้านร่างกาย	๑๖.๓๔	๑.๑๒	๑๗.๑๐	๒.๔๔	๐.๐๑๓**
ด้านจิตใจ	๑๔.๒๔	๑.๑๓	๑๖.๐๘	๒.๓๐	๐.๐๐๐*
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	๗.๕๔	๑.๐๙	๗.๕๖	๑.๐๙	๐.๘๓๐
ด้านสิ่งแวดล้อม	๒๐.๔๔	๑.๙๘	๒๐.๕๐	๒.๙๔	๐.๘๑๙
คุณภาพชีวิตโดยรวม	๖๓.๘๘	๓.๒๖	๖๖.๕๒	๗.๙๙	๐.๐๐๕*

* $p < 0.01$

** $p < 0.05$

จากตารางที่ ๕.๗ ระดับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเรื้อรังของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพด้วยรูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังเชิงพหุบูรณาการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านร่างกาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ด้านจิตใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สำหรับด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าไม่แตกต่างกัน แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๓



แผนภูมิที่ ๕.๓ ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

๕.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินภาวะความซึมเศร้าโดยใช้แบบประเมินสภาวะอารมณ์ (Thai Depression Inventory, TDI)* ของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคเรื้อรังก่อนและหลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการประเมินผลคิดเป็นคะแนน และนำคะแนนมาเทียบความรุนแรงของภาวะความซึมเศร้า ดังนี้

๕.๓.๑ ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนการศึกษา

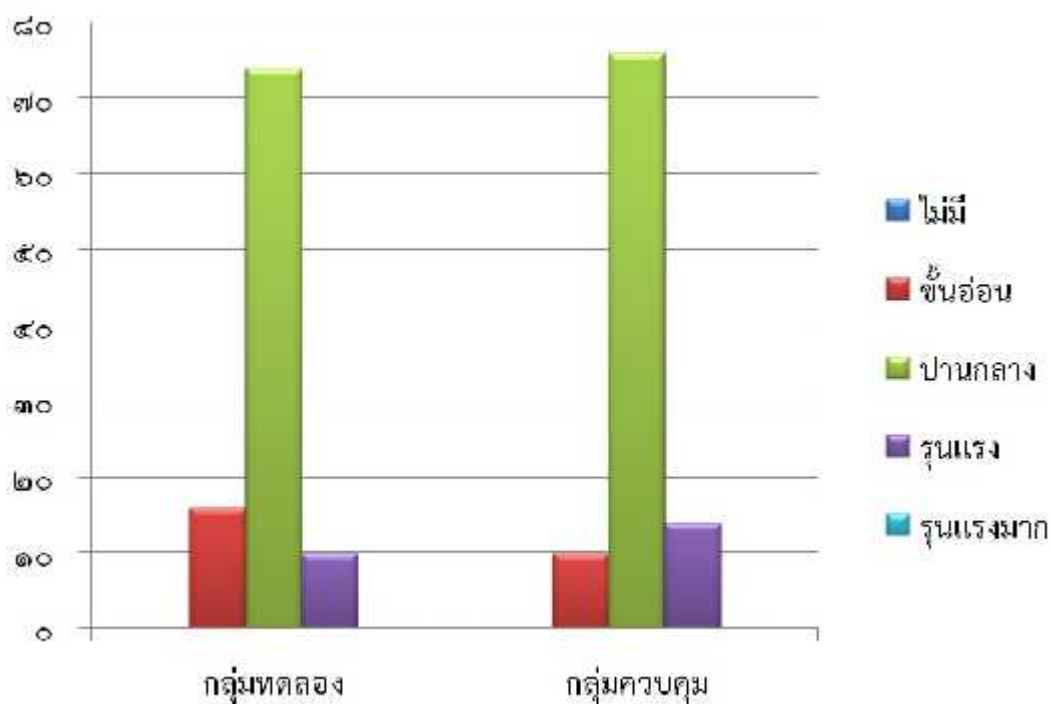
ผลการวิเคราะห์ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๘ และแผนภูมิที่ ๕.๔ ดังนี้

ตารางที่ ๕.๘ แสดงระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนการศึกษา

ระดับความซึมเศร้า	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	p-value
คะแนน $\bar{X} \pm SD$	๒๙.๖๖ ± ๓.๙๔	๒๙.๘๘ ± ๓.๗๓	๐.๓๐
ความรุนแรงของภาวะซึมเศร้า			
จำนวน (ร้อยละ)			
-ไม่มีภาวะซึมเศร้า	๐	๐	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน	๘ (๑๖)	๕ (๑๐)	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง	๓๗ (๗๔)	๓๘ (๗๖)	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรง	๕ (๑๐)	๗ (๑๔)	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก	๐	๐	

จากตารางที่ ๕.๘ พบว่า ระดับระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยรวมเท่ากับ ๒๙.๖๖ และ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยรวมเท่ากับ เท่ากับ ๒๙.๘๘ มีภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง และเมื่อจำแนกในแต่ละด้านพบว่า กลุ่มทดลอง มีภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง ร้อยละ ๗๔ มีภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน ร้อยละ ๑๖ มีภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรง ร้อยละ ๑๐ และไม่มีภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก ในขณะที่กลุ่มควบคุม มีภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง ร้อยละ ๗๖ มีภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน ร้อยละ ๑๐ มีภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรง ร้อยละ ๑๔ และไม่มีภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๔

*ดูรายละเอียดของคะแนนในการวัดระดับความซึมเศร้า หน้า ๑๐๕.



แผนภูมิที่ ๕.๔ แสดงระดับความซึ่มเคี้ยวของกลุ่มตัวอย่างก่อนการศึกษา

๕.๓.๒ ระดับความซึ่มเคี้ยวของกลุ่มตัวอย่างหลังการศึกษา

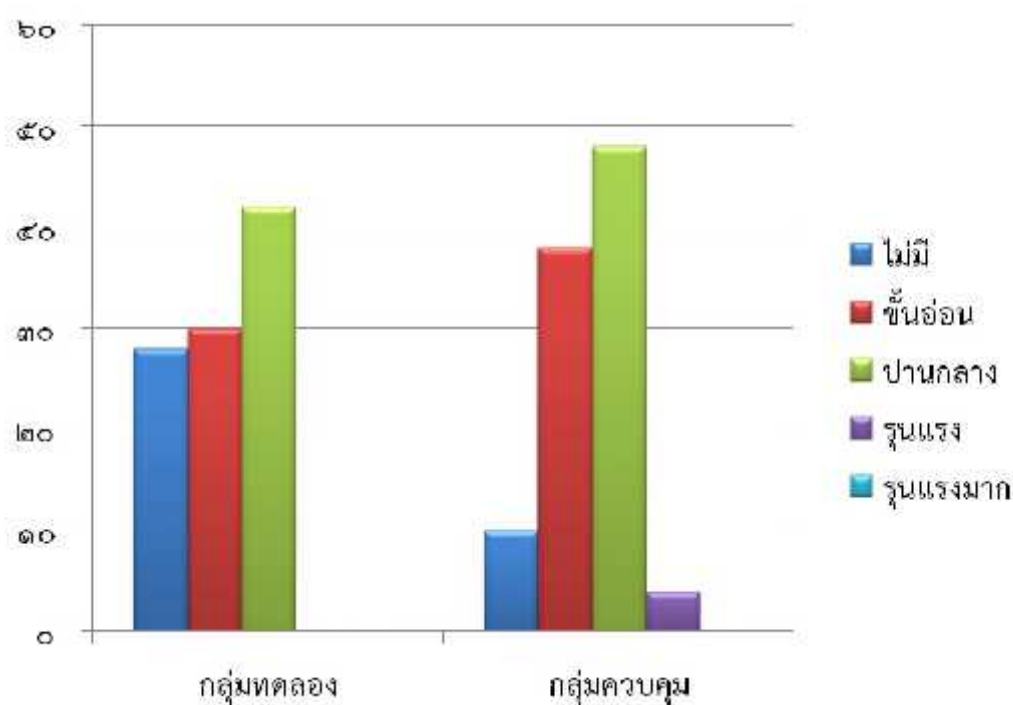
ผลการวิเคราะห์ระดับความซึ่มเคี้ยวของกลุ่มตัวอย่างหลังการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๙ และแผนภูมิที่ ๕.๕ ดังนี้

ตารางที่ ๕.๙ แสดงระดับความซึ่มเคี้ยวของกลุ่มตัวอย่างหลังการศึกษา

ระดับความซึ่มเคี้ยว	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	p-value
คะแนน $\bar{X} \pm SD$	๒๔.๐๔±๔.๓๘	๒๖.๕๔±๔.๔๕	๐.๐๐๐*
ความรุนแรงของภาวะซึ่มเคี้ยว			
จำนวน (ร้อยละ)			
-ไม่มีภาวะซึ่มเคี้ยว	๑๔ (๒๘)	๕ (๑๐)	
-ภาวะซึ่มเคี้ยวขั้นอ่อน	๑๕ (๓๐)	๑๙ (๓๘)	
-ภาวะซึ่มเคี้ยวขั้นปานกลาง	๒๑ (๔๒)	๒๔ (๔๘)	
-ภาวะซึ่มเคี้ยวขั้นรุนแรง	๐	๒ (๔)	
-ภาวะซึ่มเคี้ยวขั้นรุนแรงมาก	๐	๐	

*p<๐.๐๑

จากตารางที่ ๕.๔ พบว่า ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคเรื้อรังหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยรวมเท่ากับ ๒๔.๐๔ มีภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน และ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยรวมเท่ากับ ๒๖.๕๔ มีภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง เมื่อจำแนกในแต่ละด้านพบว่า กลุ่มทดลอง มีภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน ร้อยละ ๓๐ มีภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง ร้อยละ ๔๒ ไม่มีภาวะซึมเศร้า ร้อยละ ๒๘ และไม่มีภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรง และภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก สำหรับกลุ่มควบคุม ไม่มีภาวะซึมเศร้า ร้อยละ ๑๐ มีภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน ร้อยละ ๓๘ มีภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง ร้อยละ ๔๘ ภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรง ร้อยละ ๔ และไม่มีภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๕



แผนภูมิที่ ๕.๕ แสดงระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างหลังการศึกษา

๕.๓.๓ ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการศึกษา

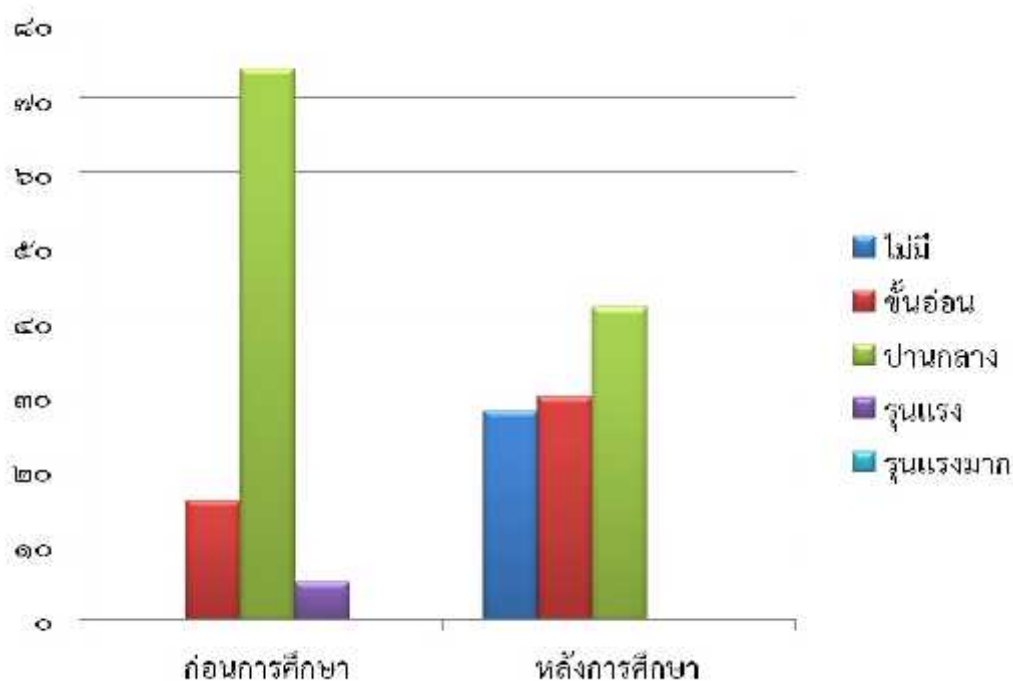
ผลการวิเคราะห์ระดับความซึมเศร้าของของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๑๐ และแผนภูมิที่ ๕.๕ ดังนี้

ตารางที่ ๕.๑๐ แสดงระดับความซึมเศร้าของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการศึกษา

ระดับความซึมเศร้า	ก่อนการศึกษา	หลังการศึกษา	p-value
คะแนน $\bar{X} \pm SD$	๒๙.๖๖±๓.๙๔	๒๔.๐๔±๔.๓๘	๐.๐๐๐*
ความรุนแรงของภาวะซึมเศร้า จำนวน (ร้อยละ)			
-ไม่มีภาวะซึมเศร้า	๐	๑๔ (๒๘)	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นอ่อน	๘ (๑๖)	๑๕ (๓๐)	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นปานกลาง	๓๗ (๗๔)	๒๑ (๔๒)	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรง	๕ (๑๐)	๐	
-ภาวะซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก	๐	๐	

*p<๐.๐๑

จากตารางที่ ๕.๑๐ พบว่า ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มทดลองก่อนและหลังการศึกษา พบว่าก่อนการศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ ๒๙.๖๖ และ หลังการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ ๒๔.๐๔ มีค่าเฉลี่ยของภาวะความซึมเศร้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อเทียบเป็นความรุนแรงของความซึมเศร้า พบว่า ผู้ป่วยไม่มีภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้น จาก ๐ เป็นร้อยละ ๒๘ ภาวะความซึมเศร้าขั้นอ่อนลดลงจากร้อยละ ๗๔ เป็นร้อยละ ๔๒ ภาวะความซึมเศร้าขั้นรุนแรงลดลงจาก ร้อยละ ๑๐ เป็น ๐ และ ไม่พบผู้ป่วยมีภาวะความซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก ทั้งก่อนและหลังการศึกษา แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๖



แผนภูมิที่ ๕.๖ แสดงระดับความซึมเศร้าของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการศึกษา

๕.๓.๔ ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการศึกษา

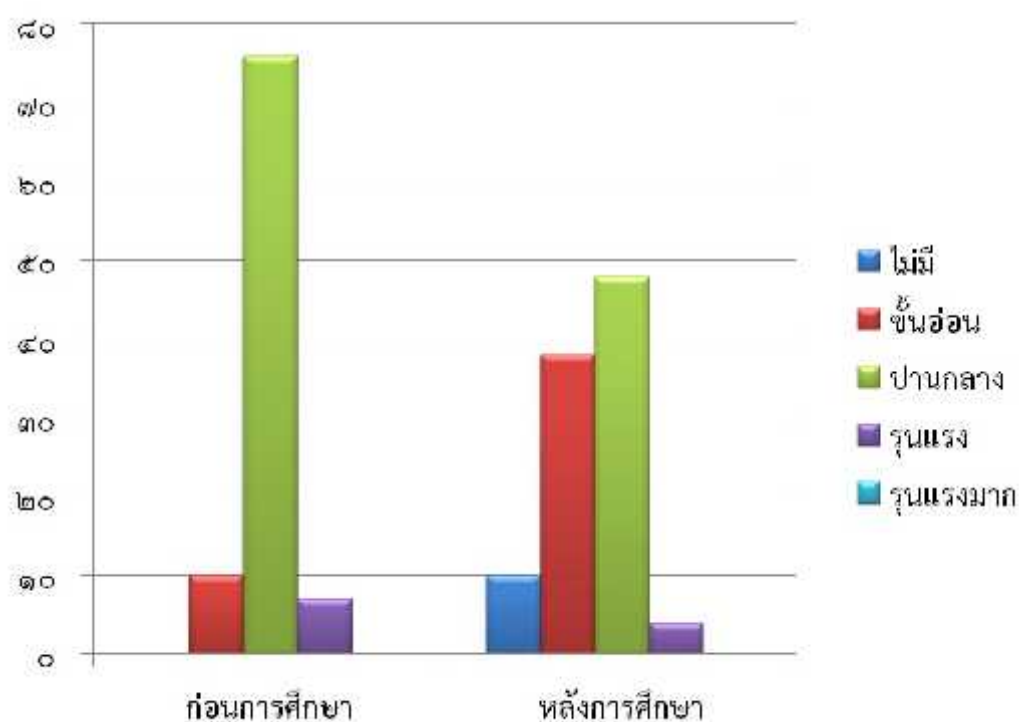
ผลการวิเคราะห์ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ ๕.๑๑ และแผนภูมิที่ ๕.๗ ดังนี้

ตารางที่ ๕.๑๑ แสดงระดับความซึมเศร้าของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการศึกษา

ระดับความซึมเศร้า	ก่อนการศึกษา	หลังการศึกษา	p-value
คะแนน $\bar{X} \pm SD$	๒๙.๘๘ ± ๓.๗๓	๒๖.๕๔ ± ๔.๔๕	๐.๐๐๐*
ความรุนแรงของภาวะซึมเศร้า จำนวน (ร้อยละ)			
-ไม่มีภาวะซึมเศร้า	๐	๕ (๑๐)	
-ภาวะซึมเศร้าขึ้นอ่อน	๕ (๑๐)	๑๙ (๓๘)	
-ภาวะซึมเศร้าขึ้นปานกลาง	๓๘ (๗๖)	๒๔ (๔๘)	
-ภาวะซึมเศร้าขึ้นรุนแรง	๗ (๑๔)	๒ (๔)	
-ภาวะซึมเศร้าขึ้นรุนแรงมาก	๐	๐	

*p<๐.๐๑

จากตารางที่ ๕.๑๑ พบว่า ระดับความซึมเศร้าของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง การศึกษา พบว่าก่อนการศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ ๒๙.๘๘ และ หลังการศึกษา มี ค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ ๒๖.๕๔ มีค่าเฉลี่ยของภาวะความซึมเศร้าลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อเทียบเป็นความรุนแรงของความซึมเศร้า พบว่า ผู้ป่วยไม่มีความ ซึมเศร้าเพิ่มขึ้น จาก ๐ เป็นร้อยละ ๑๐ ภาวะความซึมเศร้าปานกลางลดลงจากร้อยละ ๗๖ เป็น ร้อยละ ๔๘ ภาวะความซึมเศร้าขั้นรุนแรงลดลงจาก ร้อยละ ๑๔ เป็น เป็นร้อยละ ๕ และไม่พบ ผู้ป่วยมีภาวะความซึมเศร้าขั้นรุนแรงมาก ทั้งก่อนและหลังการศึกษา แสดงได้ดังแผนภูมิที่ ๕.๗



แผนภูมิที่ ๕.๗ แสดงระดับความซึมเศร้าของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการศึกษา